

Participatie in de praktijk

Frank Speel

Programmamanager Lokale Democratie

Participatie in ontwikkeling

- Grote maatschappelijke opgaven, noodzaak participatie
- Wetvoorstel Participatie op decentraal niveau: van inspraak naar participatie
- Representatieve democratie versus directe democratie
- Corona en digitale participatie
- Participatie en verkiezingen maart 2022

Context

1. Wet versterking participatie op decentraal niveau: van inspraak- naar participatieverordening
2. Artikel 150 van de Gemeentewet + Afdeling 3.4 (Uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van de Awb
3. Inspraakverordening (1993/2003) moderniseren en verbreden tot een participatieverordening
4. Uitdaagrecht als specifieke vorm van participatie in de uitvoeringsfase
5. Model participatieverordening

Komende verplichtingen

- Modelverordening... maar?
- Bij het opstellen van de participatieverordening heeft de gemeenteraad de ruimte om rekening te houden met de lokale behoefte en omstandigheden.
- Doel: duidelijkheid voor inwoners en gemeenten
- Dus: dit vraagt om reflectie en keuzes!

Handreiking

- De handreiking helpt om samen te reflecteren op participatie en samen de belangrijke keuzes te maken
- Maar het is een kennisinterventie aan de voorkant; het gaat om het gesprek vooraf, met elkaar

- Belangrijke vragen bij participatie voor gemeenteraden:
- **Waarom:** welke concrete doelen en ambities stel je?
-
- **Wat:** wat voor rol neemt de raad in?
- **Hoe:** hoe gaan we het begin en het eind van het proces vormgeven?
- Wat voor leerprocessen geef je vorm ? Wat leg je wel en niet vast in verordeningen en reglementen?

Participatie in de praktijk

- Wie heeft als raadslid goede ervaring met participatie?
- Wat maakte dat in jullie gemeente succesvol?
- Wat zijn de dilemma's in de praktijk?

Participatie in de praktijk: gouden lessen

- Inwoners participeren niet zo maar: behoefte voorop
- Ambtelijke ondersteuning noodzakelijk (inwoners zijn geen participatie-professionals)
- Gebruik bestaande netwerken (coöperaties, dorpsraden, kernen,...)
- Hoe ga je uitkomsten gebruiken?
- Spelregels voor participatie vaststellen (lokale participatieverordening)

- Tot slot:
- Er is geen goed of fout! Zoek de vorm van participatie die bij je gemeente past
- Durf te leren en te experimenteren
- Denk ook aan democratisch vakmanschap van ambtenaren
- Gebruik goede voorbeelden van andere gemeenten
- Maak er een feestje van!

Programma Democratie in Actie

(VNG en Nederlandse Vereniging van Raadsleden)

- Participatie en uitdaagrecht: leren en inspireren
- Participatiewijzer
- VNG-handreiking en modelverordening:

<https://vng.nl/nieuws/voorbeeld-verordening-participatie-en-handreiking-verschenen>

- Vraagbaak en kennismakelaar